

Bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

I medfør af § 5, stk. 4, § 11, stk. 7, § 14, stk. 4, § 15, stk. 4, § 16, stk. 5, § 17, stk. 2, § 18, stk. 2, § 21, stk. 5, og § 23, stk. 8, i lov nr. 619 af 8. juni 2016 om voksenansvar for anbragte børn og unge, som ændret ved lov nr. 1544 af 13. december 2016, § 57 d, stk. 3, § 63 a, stk. 4, § 63 b, stk. 5, og § 63 c, stk. 5, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 24. oktober 2016, som ændret ved lov nr. 1662 af 20. december 2016, § 5, stk. 10, og § 7, stk. 4, i lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 12. februar 2016, som ændret ved lov nr. 647 af 8. juni 2016 og lov nr. 1544 af 13. december 2016, og § 74 a i straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 4. juli 2016, og efter forhandling med justitsministeren fastsættes:

Kapitel 1

Rammer for ophold på anbringelsessteder

§ 1. Ophold på et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, i lov om social service, skal være påbegyndt før det fyldte 18. år.

Stk. 2. Ophold på et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service, kan dog i medfør af § 74 a, i straffeloven, påbegyndes efter det fyldte 18. år.

Anvendelse af rusmiddeltest med samtykke

§ 2. Forud for aflæggelse af en rusmiddeltest efter § 5 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, skal barnet eller den unge have afgivet et generelt samtykke til anvendelse af en rusmiddeltest i en konkret situation til anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder. For børn under 12 år skal samtykket afgives af forældremyndighedsindehaveren.

Stk. 2. Samtykket skal være informeret, frivilligt og udtrykkeligt. Samtykket kan afgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 3. Samtykke efter stk. 1 afgives for en ubegrænset tidsperiode men kan altid tilbagekaldes af barnet eller den unge samt af forældremyndighedsindehaveren til børn under 12 år, jf. lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. § 5, stk. 1.

Stk. 4. Tilbagekaldelse af generelt samtykke skal ske udtrykkeligt til anbringelsesstedets leder eller i dennes fravær det øvrige personale.

Stk. 5. Forældremyndighedsindehaveren skal orienteres om de tilfælde, hvor der er anvendt en rusmiddeltest, herunder om testens resultat. Den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnets eller den unges ophold på anbringelsesstedet, jf. §§ 9 og 9 a, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal ligeledes orienteres med henblik på at sikre overensstemmelse med barnets eller den unges handleplan, efter § 140 i lov om social service.

Stk. 6. Barnet eller den unge skal medvirke frivilligt til, at rusmiddeltesten aflægges i den konkrete situation. Hvis barnet eller den unge afviser at medvirke til en rusmiddeltest i en konkret situation, kan rusmiddeltesten ikke gennemføres.

Stk. 7. Aflæggelse af rusmiddeltest skal altid ske efter almindelige sundhedsfaglige forskrifter.

Kapitel 2

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Tilbageholdelse i forbindelse med eller under en anbringelse

§ 3. På anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service, kan tilbageholdelse af et anbragt barn eller en ung ske, når børn og unge-udvalget har truffet afgørelse om, at barnet eller den unge kan tilbageholdes i op til 14 dage i forbindelse med eller under anbringelsen, eller hvis kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om opretholdelse af en igangværende tilbageholdelse, jf. § 11, stk. 1, 2 og 5, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, hvor mange dage inden for den maksimale periode på 14 dage, der kan ske tilbageholdelse, jf. § 11, stk. 6, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Stk. 3. Personalet på anbringelsesstedet kan inden for de rammer om tilbageholdelse, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, jf. stk. 2, i en konkret situation tilbageholde barnet eller den unge.

Stk. 4. Tilbageholdelse efter stk. 1 kan alene ske ved, at barnet eller den unge fastholdes fysisk for at forhindre vedkommende i at forlade anbringelsesstedet.

Delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner

§ 4. Ved en delvis lukket døgninstitution, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, forstås en døgninstitution for børn og unge mellem 12 og 17 år, hvor der i perioder kan ske tilbageholdelse i form af aflåsning af yderdøre og vinduer og fysisk fastholdelse, når betingelserne i henholdsvis § 12, stk. 2, og § 13, stk. 2, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, er opfyldt.

Stk. 2. Ved en delvis lukket afdeling på en døgninstitution forstås en afdeling for børn og unge mellem 12 og 17 år, hvor der i perioder kan ske tilbageholdelse i form af aflåsning af yderdøre og vinduer samt fysisk fastholdelse, når betingelserne i henholdsvis § 12, stk. 2, og § 13, stk. 2, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, er opfyldt.

Stk. 3. Børn og unge, der tilbageholdes i en delvis lukket døgninstitution eller på en delvis lukket afdeling på en døgninstitution ud over 24 timer, skal have adgang til at opholde sig i frisk luft i mindst 1 time dagligt.

Sikrede døgninstitutioner

§ 5. Ved en sikret døgninstitution for børn og unge, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, forstås en døgninstitution, der omfatter mindst én sikret afdeling og eventuelt én eller flere ikke sikrede afdelinger.

Stk. 2. På en sikret døgninstitution er det tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst.

§ 6. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om at anbringe et barn eller en ung, der er fyldt 12 år, på en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 1-3, og § 69 i lov om social service, når der forud herfor foreligger en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, eller § 58 i lov om social service.

Stk. 2. Børn og unge-udvalget kan i ganske særlige tilfælde dispensere fra den aldersgrænse, der er nævnt i § 63 b, stk. 1, i lov om social service, i forhold til børn under 12 år.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1 træffe afgørelse om, på hvilken institution/afdeling anbringelse på sikret døgninstitution skal finde sted, hvis der ikke allerede er truffet afgørelse herom.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan i forlængelse af en strafferetlig afgørelse om ophold, der træder i stedet for varetægtsfængsling efter § 765 i lov om rettens pleje, træffe afgørelse om at anbringe et barn eller en ung på en sikret døgninstitution, hvor opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 4, i lov om social service. Kommunalbestyrelsen skal herunder træffe afgørelse om, på hvilken institution/afdeling anbringelsen skal finde sted, hvis der ikke allerede er truffet afgørelse herom.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan i forlængelse af en strafferetlig afgørelse om ophold som led i afsøning efter § 78, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., træffe afgørelse om at anbringe et barn eller en ung på en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 5, i lov om social service, herunder om, på hvilken institution/afdeling anbringelsen skal finde sted. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse på en sikret døgninstitution skal tiltrædes af Kriminalforsorgen.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal i forlængelse af en strafferetlig afgørelse om ophold i henhold til en dom til ungdomssanktion i medfør af straffelovens § 74 a træffe afgørelse om, på hvilken institution/afdeling anbringelsen skal finde sted, når det følger af dommen, at barnet eller den unge skal anbringes på en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 6.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal, i forlængelse af en strafferetlig afgørelse om ophold som led i en idømt sanktion efter straffelovens § 74 a i henhold til dommen, træffe afgørelse om, at barnet eller den unge skal forblive i, overføres til eller tilbageføres til en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 6, i lov om social service.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal altid underrette forældremyndighedens indehaver om anbringelsen på en sikret døgninstitution, og så vidt det er muligt, inden denne anbringelse sker.

Særligt sikrede afdelinger

§ 7. Ved en særligt sikret afdeling, jf. § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, forstås en afdeling på en sikret døgninstitution, der fysisk er adskilt fra de øvrige sikrede afdelinger på døgninstitutionen, og hvor rammerne gør, at afdelingen kan modtage børn eller unge, der har et mere vidtgående behov for hjælp og støtte grundet mere omfattende problemer end de børn og unge, der placeres på de almindelige afdelinger i den sikrede døgninstitution, herunder f.eks. psykisk afvigende eller særlig voldelig adfærd.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, på hvilken særligt sikret afdeling anbringelse skal finde sted.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal altid underrette forældremyndighedens indehaver om anbringelse i en særligt sikret afdeling, og så vidt det er muligt, inden denne anbringelse sker.

Varighed af ophold på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger i forbindelse med anbringelse efter lov om social service

§ 8. Ophold på en sikret døgninstitution må, når anbringelsen sker efter § 63 b, stk. 2, nr. 1 eller 2, i lov om social service, højst vare 3 måneder. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra 3 måneders grænsen for en ny periode på højst 3 måneder, hvis betingelserne for anbringelsen på en sikret døgninstitution forsat er opfyldt. For børn og unge, der ikke er fyldt 15 år og er anbragt på en sikret døgninstitution efter § 63 b, stk. 2, nr. 1 eller 2, i lov om social service, kan der alene dispenseres for én ny periode på højst 3 måneder.

Stk. 2. Ophold på en sikret døgninstitution må, når anbringelse sker efter § 63 b, stk. 2, nr. 3, i lov om social service for børn og unge, der er fyldt 15 år, højst vare 6 måneder og for børn og unge, der ikke er fyldt 15 år, højst vare 3 måneder. Kommunalbestyrelsen kan dispensere herfra, hvis betingelserne for anbringelsen på en sikret døgninstitution forsat er opfyldt. For børn og unge, der er fyldt 15 år, og som er anbragt på en sikret døgninstitution efter § 63 b, stk. 2, nr. 3, i lov om social service, vil der alene kunne dispenseres fra 6 måneders grænsen for én ny periode på højst 6 måneder. For børn og unge, der ikke er fyldt 15 år, og som er anbragt på en sikret døgninstitution efter § 63 b, stk. 2, nr. 3, i lov om social service, kan der alene dispenseres for én ny periode på højst 3 måneder.

Stk. 3. Ophold på en særligt sikret afdeling må, når anbringelsen sker efter § 63 c, stk. 2, og der foreligger et grundlag for anbringelse i en sikret døgninstitution efter § 63 b, stk. 2, nr. 1 eller 2, højst vare 3 måneder, jf. dog stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra 3 måneders grænsen for en ny periode på højst 3 måneder, hvis betingelserne for anbringelsen på en særligt sikret afdeling forsat er opfyldt. For

børn og unge, der ikke er fyldt 15 år og er anbragt på en særligt sikret afdeling efter § 63 c, stk. 2, kan der alene dispenseres for én ny periode på højst 3 måneder.

Stk. 4. Ophold på en særligt sikret afdeling må, når anbringelse sker efter § 63 c, stk. 2, og der foreligger et grundlag for anbringelse i en sikret døgninstitution efter § 63 b, stk. 2, nr. 3, i lov om social service, for børn og unge, der er fyldt 15 år, højst vare 6 måneder, og for børn og unge, der ikke er fyldt 15 år, højst vare 3 måneder. Kommunalbestyrelsen kan dispensere herfra, hvis betingelserne for anbringelsen på en særligt sikret afdeling fortsat er opfyldt. For børn og unge, der er fyldt 15 år, og som er anbragt på en særligt sikret afdeling efter § 63 c, stk. 2, i lov om social service, vil der alene kunne dispenseres fra 6 måneders grænsen for én ny periode på højst 6 måneder. For børn og unge, der ikke er fyldt 15 år, og som er anbragt på en særligt sikret afdeling efter § 63 c, stk. 2, kan der alene dispenseres for én ny periode på højst 3 måneder.

Stk. 5. I beregningen af opholdstiden på den sikrede døgninstitution eller særlig sikrede afdeling efter stk. 1-4 medregnes ikke den tid, hvor barnet eller den unge uden tilladelse har været fraværende fra døgninstitutionen, hvis der er tale om fravær i en sammenhængende periode på over 24 timer.

Stk. 6. Efter forlængelse, jf. stk. 1-4, må den samlede varighed af ophold på en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 1-3, og en særligt sikret afdeling, jf. § 63 c, stk. 2, i lov om social service, for børn og unge, der er fyldt 15 år, ikke overstige 12 måneder. For børn og unge, der ikke er fyldt 15 år, må den samlede varighed af ophold på en sikret døgninstitution efter § 63 b, stk. 2, nr. 1-3, og en særligt sikret afdeling, jf. § 63 c, stk. 2, i lov om social service, ikke overstige 9 måneder.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophør af et barns eller en ungs anbringelse på en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling når afgørelsen er truffet efter § 63 b, stk. 2, nr. 1-3, eller § 63 c, stk. 2, i lov om social service.

Varighed af ophold af strafferetlige årsager på sikrede døgninstitutioner

§ 9. Ophold på en sikret døgninstitution må, når anbringelse sker som led i afsoning efter § 63 b, stk. 2, nr. 5, i lov om social service, højst vare 14 måneder.

Stk. 2. For unge idømt en foranstaltning, jf. straffelovens § 74 a, må ophold på en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 6, i lov om social service, sammenlagt højst vare 12 måneder. Ophold på en sikret døgninstitution sammenlagt med ophold på et godkendt opholdssted eller døgninstitution, jf. § 66, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om social service, må højst vare 18 måneder. Ved ny kriminalitet kan retten dog forlænge foranstaltningen, herunder længstetiderne med indtil 6 måneder.

Stk. 3. I beregningen af opholdstiden på den sikrede døgninstitution efter stk. 1-2 medregnes ikke den tid, hvor barnet eller den unge uden tilladelse har været fraværende fra døgninstitutionen, hvis der er tale om fravær i en sammenhængende periode på over 24 timer.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophør af et barns eller en ungs anbringelse på en sikret døgninstitution, når afgørelsen er truffet efter § 63 b, stk. 2, nr. 5, i lov om social service. Kommunalbestyrelsen træffer tillige afgørelse om ophør af en ungs anbringelse på en sikret døgninstitution, når anbringelse er sket efter § 63 b, stk. 2, nr. 6, i lov om social service, dog inden for de rammer, der er fastsat i dommen.

Aflåsning af værelser om natten på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

§ 10. Det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, kan give tilladelse til at aflåse værelserne om natten af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 2. Hvis tilladelse efter stk. 1 udnyttes, skal barnet eller den unge kunne komme i kontakt med personalet i det tidsrum, hvor værelset er aflåst.

Isolation på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

§ 11. Ved isolation på en sikret døgninstitution eller særlig sikret afdeling forstås afsondring i et særligt indrettet rum i kortere eller længere perioder.

Stk. 2. Ved isolation på en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling efter § 14, stk. 1, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, skal der løbende føres tilsyn med barnet eller den unge, for at sikre at barnet eller den unge ikke gør skade på sig selv. Der skal være mulighed for, at barnet eller den unge kan tilkalde personalet på institutionen eller afdelingen under hele isolationen.

Stk. 3. Ved isolation af børn og unge med psykiske lidelser, skal der i umiddelbar forbindelse med beslutningen herom tilkaldes en psykiatrisk speciallæge, der er tilknyttet afdelingen, eller hvis dette ikke er muligt en almen praktiserende læge. Lægen skal via løbende tilsyn tage stilling til, hvorvidt en indlæggelse af den pågældende på en børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling er nødvendig.

Ophold uden for sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger samt adgang til frisk luft

§ 12. Under ophold på en sikret døgninstitution eller i en særligt sikret afdeling kan institutionens leder tillade, at barnet eller den unge beskæftiges uden for døgninstitutionen.

Stk. 2. Børn og unge, der er anbragt på en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling ud over 24 timer, skal have adgang til at opholde sig i frisk luft mindst 1 time dagligt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune kan efter indstilling fra institutionens leder træffe afgørelse om, at barnet eller den unge under sit ophold på en sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 1-3 og 5, eller § 63 c i lov om social service, for en kortere periode kan tage ophold uden for institutionen eller afdelingen, hvis opholdet sker under tæt kontakt med voksne. Afgørelse herom kan for unge, der er anbragt som led i afsoning efter § 78, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf mv., jf. § 63 b, stk. 2, nr. 5, i lov om social service, kun iværksættes med samtykke fra Kriminalforsorgen.

Stk. 4. For unge, der er anbragt på en sikret døgninstitution, jf. § 63 b, stk. 2, nr. 4 og 6, i lov om social service, i stedet for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 765, eller i henhold til straffelovens § 74 a, stk. 1, gælder reglerne i bekendtgørelse om udgangstilladelse m.v. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af et farlighedsdekret.

Screening af børn og unge på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger

§ 13. Alle børn og unge på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger, der ikke allerede har fået foretaget en psykiatrisk udredning, skal tilbydes screening med henblik på at få afdækket et eventuelt behov for psykiatrisk udredning, jf. § 57 d, stk. 2, i lov om social service.

Stk. 2. Screeningen forudsætter samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 3. I forbindelse med anbringelsen fremsender kommunen til den sikrede døgninstitution eller særligt sikrede afdeling sagsakter, der har relevans for screeningen.

Stk. 4. Screeningen skal være påbegyndt senest 1 måned efter anbringelsen på den sikrede døgninstitution eller den særligt sikrede afdeling.

Stk. 5. Screeningen skal foretages af en psykolog, en sygeplejerske med kendskab til psykiatri eller en person med lignende baggrund eller efteruddannelse. Screeningen skal have et omfang og en kvalitet, der kan angive, om der er behov for en psykiatrisk udredning.

Ophold på sikrede døgninstitutioner for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark

§ 14. Ophold på en sikret døgninstitution kan for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark finde sted på baggrund af politiets afgørelse om frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36. Politiet giver det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med den sikrede døgninstitution, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. Ophold efter stk. 1 skal være så kortvarigt som muligt. Opholdet må højst vare 3 døgn efter frihedsberøvelsens oprindelige iværksættelse. Hvis en udlænding, der er frihedsberøvet efter udlændingelovens § 36, har været fremstillet for retten, jf. udlændingelovens § 37, vil rettens bestemmelse om opholdets varighed dog være gældende. Det samlede ophold på en sikret døgninstitution må dog højst vare 2 måneder.

Stk. 3. Bestemmelserne §§ 4-10, 14, 16 og 19-24, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, gælder tillige for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark.

Kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation

§ 15. Personalet på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service, kan uden retskendelse foretage kontrol af et anbragt barn eller en ungs brevveksling, telefonsamtale og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen, når børn og unge-udvalget har truffet afgørelse efter § 15, stk. 1, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, om, at det i en bestemt periode er nødvendigt af hensyn til barnet eller den unges sundhed og udvikling. Ved anden kommunikation forstås blandt andet elektronisk kommunikation via mobiltelefon og internet.

Stk. 2. Åbning af indgående og udgående breve og anden skriftlig henvendelse kan kun finde sted med samtykke fra og i overværelse af barnet eller den unge. Kontrol af telefonsamtaler i form af medhør kan kun finde sted med samtykke fra barnet eller den unge. Hvis medhør finder sted, skal den person, med hvem telefonsamtalen føres, gøres opmærksom herpå.

Stk. 3. Ønsker barnet eller den unge ikke, at et indgående brev eller en anden skriftlig henvendelse åbnes og læses, kan dette uåbnet returneres til afsenderen eller slettes. Afsenderen skal orienteres herom. Ønsker barnet eller den unge ikke, at et udgående brev eller anden skriftlig henvendelse åbnes, tilintetgøres brevet eller henvendelsen.

Stk. 4. Ønsker barnet eller den unge ikke, at der sker medhør ved en indgående telefonsamtale, kan telefonsamtalen afbrydes med en forklaring til den, der har ringet op. Ønsker barnet eller den unge ikke, at der sker medhør ved en udgående telefonsamtale, føres samtalen ikke.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder dog ikke breve og andre henvendelser til og fra offentlige myndigheder og til og fra en eventuel advokat, jf. lov om voksenansvar for anbragte børn og unge § 15, stk. 2.

Undersøgelse af person og opholdsrum

§ 16. På anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service, kan lederen, eller den der bemyndiges dertil, uden retskendelse beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af barnet eller den unges person eller opholdsrum, jf. § 16, stk. 1, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, og besiddelsen medfører, at ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn ikke kan iagttages, jf. dog lov om voksenansvar for anbragte børn og unge § 16, stk. 2 og 3, om undersøgelse af person og opholdsrum i forbindelse med anbringelse på en sikret døgninstitution, før og efter besøg samt før og efter fravær.

Stk. 2. Inden en undersøgelse af et barns eller en ungs person eller opholdsrum efter § 16, stk. 1 og 2, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge foretages, har barnet eller den unge ret til at få oplyst grunden til, at undersøgelsen iværksættes, medmindre særlige omstændigheder taler imod dette.

Stk. 3. Der skal altid deltage mindst 2 ansatte ved undersøgelsen af barnet eller den unges person eller opholdsrum efter § 16, stk. 1 og 2, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge. Hvis særlige omstændigheder gør det nødvendigt, kan undersøgelsen dog gennemføres af en enkelt ansat. Der må ikke være andre børn og unge til stede under undersøgelsen af barnet eller den unges person eller opholdsrum.

Særligt om undersøgelse af person

§ 17. Ved undersøgelse af barnet eller den unges person menes indgreb, hvor der ikke sker nogen indtrængning i det menneskelige legeme eller nogen egentlig beføling af legemet. Der må alene foretages klap

uden på tøjet og undersøgelse af lommer og sko. Institutionens personale kan dog kræve, at barnet eller den unge tager sit overtøj, hovedbeklædning og sko af.

Stk. 2. Undersøgelsen af, hvilke effekter barnet eller den unge har i sin besiddelse på sin person, må kun undtagelsesvis foretages og overværes af personer af et andet køn end barnet eller den unge.

Særligt om undersøgelse af opholdsrum

§ 18. Hvis en undersøgelse af barnet eller den unges opholdsrum indebærer en gennemgang af barnet eller den unges genstande i opholdsrummet, skal barnet eller den unge have tilbud om at overvære undersøgelsen eller efterfølgende straks have gennemgået undersøgelsen og dens resultat, medmindre særlige omstændigheder taler mod dette. Tilbuddet om gennemgang af undersøgelsen kan eventuelt gives skriftligt samtidig med en orientering om, at undersøgelsen har fundet sted.

Stk. 2. Med opholdsrum menes i denne bekendtgørelse værelse, skabe eller andre rum, som den unge råder over. Med genstande menes f.eks. kommoder, opbevaringsbokse, tasker og poser i opholdsrummet.

Tilbageholdelse af effekter

§ 19. Lederen af et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, eller den, der bemyndiges hertil, kan uden retskendelse beslutte at tage effekter, der findes i barnet eller den unges besiddelse i bevaring, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, jf. lov om voksenansvar for anbragte børn og unge § 16, stk. 4.

Stk. 2. Hvis genstande, som tilhører et barn eller en ung, tilbageholdes, skal anbringelsesstedet udfærdige en liste over de genstande, der tilbageholdes. Barnet eller den unge skal orienteres om tilbageholdelsen og have udleveret en kopi af listen.

Stk. 3. Hvis en genstand tilhører anbringelsesstedet, kan den umiddelbart inddrages.

Anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne

§ 20. Kommunalbestyrelsen skal ved behandling af en ansøgning fra et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, i lov om social service, om tilladelse til at anvende et personligt alarm- eller pejlesystem i forhold til et anbragt barn eller en ung med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne påse, at betingelserne i § 17, stk. 1, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, er opfyldt.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om betingelserne i lovens § 17, stk. 1, er opfyldt, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der foreligger følgende:

- 1) Den nødvendige faglige dokumentation for den pågældendes nedsatte funktionsevne.
- 2) En gennemgang af, hvilke pædagogiske metoder, der har været forsøgt anvendt forud for ansøgningen om anvendelse af et personligt alarm- eller pejlesystem, herunder oplysninger om hvordan metoderne har vist sig utilstrækkelige til at opnå formålet.
- 3) En gennemgang af, hvilke pædagogiske metoder der sideløbende med anvendelse af et personligt alarm- eller pejlesystem vil blive anvendt til at forsøge at gøre barnet eller den unge i stand til at færdes uden for anbringelsesstedet på egen hånd.

Stk. 3. Ved vurdering af, om betingelserne for anvendelse af et alarm- eller pejlesystem er opfyldt, skal kommunalbestyrelsen endvidere påse, om barnet eller den unges synspunkter er tillagt passende vægt i overensstemmelse med den pågældendes alder, modenhed og funktionsevne, jf. lov om voksenansvar for anbragte børn og unge § 3, stk. 2.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan give godkendelse til anvendelse af et personligt alarm- eller pejlesystem for en periode af højst fire måneders varighed. Perioden skal fastsættes på baggrund af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Anvendelse af et personligt alarm- eller pejlesystem skal ophøre, hvis betingelserne for godkendelsen ikke længere er opfyldt.

Stk. 5. Adgangen til at træffe afgørelse om anvendelse af et personligt alarm- eller pejlesystem efter lov om voksenansvar for anbragte børn og unge § 17, stk. 1, omfatter ikke udstyr, som er egnet til kontinuerligt at overvåge barnet eller den unges færden.

Kapitel 3

Særligt om besøgs- brev-, telefonkontrol m.v. for unge i varetægtssurrogat

§ 21. For unge, der efter § 765 i retsplejeloven er anbragt i varetægtssurrogat på en sikret døgninstitution efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service, kan politiet foretage kontrol med besøg, brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation, når kontrollen sker som led i politimæssige foranstaltninger efter retsplejeloven, jf. lov om voksenansvar for anbragte børn og unge § 18. Ved anden kommunikation forstås blandt andet elektronisk kommunikation via mobiltelefon og internet.

Stk. 2. Den unge har ret til ukontrolleret brevveksling mv. med og besøg af kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune samt det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 3. Den unge har endvidere ret til ukontrolleret brevveksling m.v. med domstolene, Procesbevillingsnævnet, forsvareren, anklagemyndigheden, justitsministeren og politiet, Folketingets Ombudsmand, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Den Europæiske Torturkomité, FN's Menneskerettighedskommission og FN's Torturkomité.

Stk. 4. Udover de i stk. 3 nævnte myndigheder m.v. har den unge ret til ukontrolleret brevveksling m.v. med andre offentlige myndigheder og med medlemmer af Folketinget.

Stk. 5. En udenlandsk ung har tillige ret til ukontrolleret brevveksling m.v. med hjemlandets diplomatiske eller konsulære repræsentanter, medmindre politiet af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed modsætter sig det på grund af ganske særlige omstændigheder. Hvis politiet har fastsat brevkontrol efter § 772, stk. 1, i retsplejeloven, sendes brevene gennem politiet.

Stk. 6. Politiet kan af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed modsætte sig, at en ung i varetægtssurrogat fører telefonsamtaler eller anden kommunikation. Politiet kan endvidere stille krav om, at telefonsamtaler og anden kommunikation overhøres.

Stk. 7. Den unge skal underrettes om politiets beslutning efter stk. 6 og kan forlange den forelagt for retten til afgørelse, jf. retsplejelovens § 773.

Kapitel 4

Registrering og indberetning, tilsyn og klageadgang

Registrering og indberetning

§ 22. Ved magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter §§ 8-14, 16 og 19 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, samt ved magtanvendelse i øvrigt, skal anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder eller den kommunale plejefamilie inden for 24 timer registrere hændelsen på det indberetningsskema, der fremgår af bilag 1 a eller 1 b.

Stk. 2. Barnet eller den unge, der har været involveret i episoden, der udløste magtanvendelsen, skal gøres bekendt med registreringen, jf. stk. 1, og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse for episoden.

Stk. 3. Anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder eller den kommunale plejefamilie skal uden ugrundet ophold sende kopi af indberetningsskemaet til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnet eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, samt orientere forældremyndighedsindehaveren.

Stk. 4. Anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder eller den kommunale plejefamilie skal ved månedens udgang indsende kopi af indberetningsskemaerne sammen med eventuelle relevante kommentarer til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

Stk. 5. Anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder skal endvidere orientere den kommunale eller regionale driftsherre ved månedens udgang, hvis indgrebet har fundet sted over for et barn eller en ung i et kommunalt eller regionalt tilbud.

Stk. 6. Socialtilsynet skal gennemgå de indkomne indberetningsskemaer og vurdere, om de giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser.

§ 23. Hvis der er begrundet mistanke om, at der er foretaget en handling, der er undergivet påtale, herunder et eventuelt strafansvar, skal anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder eller den kommunale plejefamilie straks registrere hændelsen på det skema, der fremgår af bilag 1 a eller 1 b, og uden ugrundet ophold sende indberetning herom til det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn. Socialtilsynet skal vurdere, om indberetningen giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser, herunder, om der er rettet henvendelse til politiet.

Stk. 2. Barnet eller den unge, der har været involveret i episoden, der udløste magtanvendelsen, skal gøres bekendt med registreringen, jf. stk. 1, og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse for episoden.

Stk. 3. Anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder eller den kommunale plejefamilie skal samtidig med indberetningen til socialtilsynet sende kopi af denne til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for barnet eller den unges ophold i tilbuddet, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, samt orientere forældremyndighedsindehaveren.

Stk. 4. Anbringelsesstedets leder eller dennes stedfortræder skal endvidere orientere den kommunale eller regionale driftsherre, hvis indgrebet har fundet sted over for et barn eller en ung i et kommunalt eller regionalt tilbud.

Klageadgang

§ 24. Lederen af et anbringelsessted efter § 66, stk. 1, nr. 5 eller 6, i lov om social service, skal i forbindelse med en anbringelse oplyse barnet eller den unge samt forældremyndighedsindehaverne om deres rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder adgangen til at klage til henholdsvis Ankestyrelsen og kommunalbestyrelsen, jf. § 23, stk. 2 og 3, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen efter denne bekendtgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 3. Den kommune, der har ansvaret for et barns eller en ungs ophold på et anbringelsessted, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal i forbindelse med en anbringelse hos en kommunal plejefamilie, der er godkendt som generelt egnet efter § 66, stk. 1, nr. 2, jf. § 66 a, stk. 1, nr. 1, i lov om social service, oplyse barnet eller den unge samt forældremyndighedsindehaverne om deres rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder adgangen til at klage til henholdsvis Ankestyrelsen og kommunalbestyrelsen, jf. lov om voksenansvar for anbragte børn og unge § 23, stk. 2 og 3.

§ 25. Det socialtilsyn, der fører det driftsorienterede tilsyn med anbringelsesstedet, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, skal oplyse de anbragte børn og unge om adgangen til at henvende sig anonymt til socialtilsynet om bekymrende forhold på anbringelsesstedet, jf. lov om socialtilsyn § 11.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 26. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 2. Følgende bekendtgørelser ophæves:

(Historisk)

- 1) Bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge anbragt uden for hjemmet.
- 2) Bekendtgørelse nr. 511 af 26. maj 2011 om alarm- eller pejlesystemer til børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted.

Børne- og Socialministeriet, den 20. december 2016

MAI MERCADO

/ Dan Theolander Holmgreen

Døgninstitutioner og private opholdssteder

Registrering og indberetning af magtanvendelse
I henhold til
bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge
Bilag 1 a
Døgninstitutioner og private opholdssteder
DET ER ALENE OPLYSNINGERNE I DE BLÅ FELTER, DER SKAL UDFYLDES OG INDBERETTES.
<u>Alle blå felter skal udfyldes.</u>

1. Generelle oplysninger om institutionen			
Institutionens navn			
Adresse			
Type af anbringelsessted	☐ Privat opholdssted ☐ Åben døgninstitution	☐ Delvis lukket afdeling på døgninstitution ☐ Delvis lukket døgninstitution ☐ Sikret døgninstitution ☐ Særligt sikret afdeling på sikret døgninstitution	
Driftsherre	☐ Kommunalt tilbud	☐ Regionalt tilbud	☐ Privat tilbud
Lederens navn			
Stedfortræders navn			

2. Oplysninger om den/ de involverede ansatte		
Oplysninger om de(n) ansatte, der foretog indgrebet		
Stilling og navn	Stilling	Navn

3. Oplysninger om barnet /den unge			
Navn			
Alder		Dato for anbringelse på institutionen / opholdsstedet:	
Evt. afdeling, hvor barnet den unge er anbragt:			

4. Dato, tid og sted for indgrebet

Indgreb påbegyndt	Dato		Kl.	
Indgreb afsluttet	Dato		Kl.	

5. Sted for indgrebet	
Indgrebet er foregået	☐ På anbringelsesstedets matrikel ☐ På intern skole ☐ Uden for anbringelsesstedets matrikel
Nærmere angivelse af sted:	(Fx den unges værelse, opholdsrum. Ved indgreb uden for anbringelsesstedets matrikel angives adresse eller stedets betegnelse)

6. Oplysninger om indgrebet	
Angiv type af indgreb, som blev foretaget	
☐ Afværgehjælp, ved at fastholde og/eller føre for at afværge beskadigelse af ting, jf. lovens § 8. ☐ Fysisk magtanvendelse, ved at fastholde og/eller føre, fordi barnet eller den unge var til fare for sig selv eller andre, jf. lovens § 9.	☐ Undersøgelse af person og/eller opholdsrum ved bestemte grunde til mistanke, jf. lovens § 16 stk. 1. ☐ Undersøgelse af person og opholdsrum på sikret døgninstitution eller særlig sikret afdeling ved anbringelse, besøg eller fravær, jf. lovens § 16, stk. 2. ☐ Effekter taget i bevaring, jf. lovens § 16, stk. 4.
☐ Tilbageførelse ved rømning, og hvor der har været risiko for, at barnet eller den unge ville skade sig selv eller andre, jf. lovens § 10. ☐ Tilbageholdelse med fysisk magt i forbindelse med eller under en anbringelse inden for rammer fastsat af kommunalbestyrelsen, jf. lovens § 11 og bkg. § 3 stk. 3, jf. stk. 1. ☐ Tilbageholdelse ved aflåsning af døre og vinduer på delvis lukket døgninstitution eller delvis lukket afdeling, jf. lovens § 12, stk. 4. ☐ Fastholdelse ved fysisk magt på delvis lukket døgninstitution eller delvis lukket afdeling, jf. lovens § 13, stk. 3. ☐ Isolation på sikret døgninstitution eller særlig sikret afdeling, jf. lovens § 14, stk. 1.	☐ Påhør eller overvågning af telefon og internet eller afbrydelse eller forhindring af adgang til telefon og internet for unge, anbragt som led i en strafferetlig dom eller kendelse, jf. lovens § 19. ☐ Magtanvendelse i øvrigt
Beskriv kort indgrebet.	

Beskriv hvad der skete, herunder på hvilken måde indgrebet blev gennemført, og hvorledes blev det begrænset til det absolut nødvendige samt hvordan indgrebet blev afsluttet.

Begrund nødvendigheden af indgrebet.

Beskriv de forhold, der havde betydning for, at indgrebet blev anset som nødvendigt.

7. Inddragelse af barnet eller den unge

Dato for orientering af barnet/ den unge om indholdet af registreringen af episoden.	Dato:
--	-------

Barnets eller den unges redegørelse for forløbet er vedlagt indberetningen Ja
 Nej

ELLER hvis redegørelse ikke er vedlagt

Kort resume af barnet eller den unges opfattelse af forløbet og af registreringen, og som er godkendt af barnet eller den unge.

8. Lederens / stedfortræderens vurdering af indgrebet og kommentarer til registreringen

9. Dato og klokkeslæt samt leders eller stedfortræders underskrift

Dato:	Kl:	Underskrift
-------	-----	-------------

10. Registrering af indberetning og orientering

Kopi af indberetningsskema	Sendt dato:	Sendt kl:
Til anbringende kommune		
Til Socialtilsynet		
Til beliggenhedskommunen ved indgreb på intern skole		
Orientering om episoden	Dato:	
Til kommunal eller regional driftsherre		
Til forældremyndighedsindehaveren		

Eventuelle supplerende oplysninger til internt brug på anbringelsesstedet

Det er op til det enkelte anbringelsessted om nedenstående oplysninger skal udfyldes.

a. Eventuelt medarbejdernes refleksion og supplerende oplysninger
Beskriv, hvorvidt der ved refleksion er elementer i forløbet, der eventuelt kunne være håndteret anderledes.
b. Eventuelle supplerende oplysninger
Supplerende oplysninger af betydning for indgrebet
Beskriv forhold af betydning af episoden, fx hændelser i den senere tid i barnets/den unges liv eller særlige forhold på anbringelsesstedet.
Opfølgning i forhold til barnet/den unge.
Beskriv hvordan der er fulgt op på episoden ift. barnet eller den unge.
Opfølgning i personalegruppen.
Beskriv hvordan hændelsen/indgrebet er evalueret/planlægges evalueret i personalegruppen.
Fremtidige planlagte eller iværksatte forebyggende foranstaltninger
Beskriv hvorvidt og hvordan der som opfølgning på episoden er planlagt eller iværksat foranstaltninger for at forebygge lignende situationer fremover.
Andre supplerende oplysninger eller kommentarer

Kommunale plejefamilier

Registrering og indberetning af magtanvendelse
I henhold til bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge
Bilag 1 b Kommunale plejefamilier
DET ER ALENE OPLYSNINGERNE I DE BLÅ FELTER, DER SKAL UDFYLDES OG INDBERETTES.
<u>Alle blå felter skal udfyldes.</u>

1. Generelle oplysninger	
Kontraktstående plejeforælders navn	
Adresse	

2. Oplysninger om hvem der foretog indgrebet	
Navn	

3. Oplysninger om barnet /den unge			
Navn:			
Alder:		Dato for anbringelse i plejefamilien:	

4. Dato, tid og sted for indgrebet				
Indgreb påbegyndt	Dato		Kl.	
Indgreb afsluttet	Dato		Kl.	

5. Sted for indgrebet	
Indgrebet er foregået	☐ I hjemmet ☐ Uden for hjemmet
Nærmere angivelse af sted:	(Fx den unges værelse, opholdsrum. Ved indgreb uden for plejefamiliens hjem angives adresse eller stedets betegnelse)

6. Oplysninger om indgrebet	
Angiv type af indgreb, som blev foretaget?	
☐ Afværgehjælp, ved at fastholde og/eller føre for at afværge beskadigelse af ting, jf. lovens § 8. ☐ Magtanvendelse i øvrigt.	
Beskriv kort indgrebet.	
Beskriv hvad der skete, herunder på hvilken måde indgrebet blev gennemført, og hvorledes blev det begrænset til det absolut nødvendige samt hvordan indgrebet blev afsluttet.	
Begrund nødvendigheden af indgrebet.	
Beskriv de forhold, der havde betydning for, at indgrebet blev anset som nødvendigt.	

7. Inddragelse af barnet eller den unge	
Dato for orientering af barnet/ den unge om indholdet af registreringen af episoden.	Dato:
Barnets eller den unges redegørelse for forløbet er vedlagt indberetningen.	☐ Ja ☐ Nej
ELLER hvis redegørelse ikke er vedlagt	
Kort resume af barnet eller den unges opfattelse af forløbet og af registreringen, og som er godkendt af barnet eller den unge.	

8. Plejeforældrens vurdering af indgrebet og kommentarer til registreringen

Dato og plejeforældres underskrift	
Dato:	Underskrift

Registrering af indberetning og orientering		
Kopi af indberetningsskema	Sendt dato:	Sendt kl:
Til anbringende kommune		
Til Socialtilsynet		
Orientering om episoden	Dato:	
Til forældremyndighedsindehaveren (udfyldes evt. af myndighedssagsbehandler)		

Eventuelle supplerende oplysninger til internt brug på anbringelsesstedet

Det er valgfrit for den kommunale plejefamilie om nedenstående oplysninger udfyldes

a. Eventuel refleksion og supplerende oplysninger
Beskriv, hvorvidt der ved refleksion er elementer i forløbet, der eventuelt kunne være håndteret anderledes.

b. Eventuelle supplerende oplysninger
Supplerende oplysninger af betydning for indgrebet
Beskriv forhold af betydning af episoden, fx hændelser i den senere tid i barnets/den unges liv eller særlige forhold i den kommunale plejefamilie.
Opfølgning i forhold til barnet/den unge.
Beskriv hvordan I som plejefamilie har fulgt op på episoden ift. barnet eller den unge.
Opfølgning i plejefamilien.
Beskriv hvordan hændelsen/indgrebet er evalueret/planlægges evalueret af plejeforældrene.
Fremtidige planlagte eller iværksatte forebyggende foranstaltninger
Beskriv hvorvidt og hvordan plejefamilien som opfølgning på episoden har planlagt eller iværksat foranstaltninger for at forebygge lignende situationer fremover.
Andre supplerende oplysninger eller kommentarer